

dosarul nr.2ra-1778/18

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina (I. Negreanu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat deXXXXX, reprezentat de avocatul Veaceslav Țurcan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXîmpotriva XXXXXcu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor,

împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat deXXXXX, s-a casat hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, în partea ce ține de admiterea pretenției cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și în acea parte s-a emis o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă:

La 03 martie 2017, XXXXX a depus cererea de chemare în judecată împotriva XXXXX cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii a invocat că a încheiat căsătoria cu pârâta în data de 26 noiembrie 2010, la Oficiul de Stare Civilă Rîbnița. În perioada căsătoriei s-a născut la XXXXX. Din cauza neînțelegerilor dintre soți, familia s-a destrămat.

A menționat că prin hotărârea din 14 mai 2012 a Judecătoriei Rîbnița, căsătoria s-a desfășurat, iar domiciliul copilului minor a fost determinat cu pârâta.

În opinia reclamantului, pârâta din decembrie 2015 nu-și mai îndeplinește obligațiile părintești, permanent pleacă peste hotarele țării pe perioade îndelungate, copilul se află în grija bunicii, care este mama pârâtei.

Reclamantul a menționat că prin hotărârea din 09 noiembrie 2016 a Judecătoriei Rîbnița, care a devenit irevocabilă, locul de trai al copilului minor a fost determinat cu tata.

A mai indicat XXXXX că în data de 14 octombrie 2016, pârâta a luat temporar copilul cu ea, iar ulterior s-a stabilit că copilul a fost dus în altă țară. Astfel, pe faptul dat de către SUP a IP Rezina, a fost pornită urmărirea penală pe faptul răpirii minorului XXXXX de către mama sa, XXXXX.

Reclamantul a mai susținut că s-a adresat la biroul de pașapoarte Rezina pentru perfectarea actelor, unde a aflat că adeverința de divorț nu este valabilă, deoarece a fost emisă de un organ neconstituțional.

Astfel, a solicitat XXXXX desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor cu tata.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art.37, 38 din Codul familiei, art.166, 167 din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX, s-a admis integral.

S-a desfăcut căsătoria înregistrată în data de 26 noiembrie 2010 la OSC Rîbnița, între XXXXX și XXXXX, trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr.406. S-a încasat de la XXXXX taxa de stat în cuantum de 200 de lei pentru desfacerea căsătoriei și eliberarea adeverinței de divorț. S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, cu tata XXXXX.

În susținerea soluției sale, prima instanță a conchis că deoarece reclamantul cu pârâta nu locuiesc împreună de mult timp, ea fiind plecată peste hotarele țării, conviețuirea soților este imposibilă, temei din care căsătoria urmează a fi desfăcută.

În partea cerinței cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, prima instanță a hotărât că deoarece copilul minor este lăsat în grija bunicii de către pârâtă, care din luna decembrie 2015 pleacă și revine din Dubai, iar tatăl copilului este angajat în câmpul muncii și dispune de condiții bune de trai, domiciliul copilului minor necesită a fi stabilit cu tata XXXXX.

Totodată, instanța de judecată a menționat că stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, nu lezează drepturile părintești ale mamei, care potrivit prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, are dreptul de a avea legături personale cu copilul, precum și de a veghea creșterea, educarea, instruirea și pregătirea profesională a lui.

Prin decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de XXXXX. S-a casat hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, în partea ce ține de admiterea pretenției cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și în acea parte s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins pretenția lui XXXXX cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu tatăl, XXXXX. S-a determinat domiciliul copilului minor cu mama XXXXX. În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Curtea de Apel Chișinău în consolidarea soluției sale, a menționat că hotărârea din 09 noiembrie 2016 a Judecătorei Rîbnița, prin care locul de trai al minorului, a fost determinat cu tata, XXXXX, menținută de Curtea Supremă a Republicii Moldovenești Nistrene, nu poate fi reținută în speță, or hotărârile menționate nu au fost emise de organe împuternicite în condițiile legii, fiind astfel neconstituționale.

Totodată, având în vedere că copilul minor de la naștere este crescut și educat de apelantă, instanța de apel a conchis că este în interesul superior al copilului minor XXXXX de a rămâne cu XXXXX.

La fel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că nu poate constitui temei de admitere a pretenției și de stabilire a domiciliului copilului minor cu tata, ținând cont de faptul că în privința XXXXX în data de 21 decembrie 2016, a fost intentat un dosar penal în baza art. 164¹ din Codul penal, iar la 29 decembrie 2016 dosarul a fost suspendat și XXXXX a fost anunțată în căutare, or în privința apelantei nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă, care să constate vinovăția ei în comiterea infracțiunii de

răpire a copilului minorXXXXX.

La 09 iulie 2018, XXXXX, reprezentat de avocatul Veaceslav Țurcan a declarat recurs împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate în partea ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor, cu menținerea hotărârii primei instanțe în acea parte.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul menționează că instanța de apel s-a bazat pe informații incerte și neveridice, deoarece nu sunt careva informații oficiale despre locul aflării copilului și a condițiilor în care el este întreținut de mama sa.

Astfel, a notat că instanța de apel la adoptarea soluției sale, drept probă a reținut avizul prezentat de Direcția asistență socială și protecție socială Rezina, care este superficial și poartă un caracter declarativ.

La fel, a susținut recurentul că instanța de apel în susținerea soluției sale, a făcut referire la legislația națională cât și la CEDO, însă în speța dată standardele internaționale privind interesul superior al copilului riscă să fie grav încălcate, ținând cont de țara unde se află intimata.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 03 mai 2018 (f.d. 132), însă deoarece la materialele cauzei nu există dovada recepționării acesteia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 09 iulie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurentului precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurentul a avut posibilitatea de a fi auzit de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat deXXXXX, reprezentat de avocatul Veaceslav Țurcan, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXîmpotriva XXXXXcu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan